

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang Drakenfort Zwerfkei

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2022

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door het team Pedagogiek & Kwaliteit. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Iris Wennekes.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit en draagt bij aan de verdere professionalisering en ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Hiermee vergroten onze medewerkers hun vaardigheden om hoogwaardige kwaliteit te leveren op de werkvloer zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij hun dagelijkse werkzaamheden en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch inhoudelijk vlak. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Jaarlijks voert de pedagogisch coach een pedagogische meting uit. Met de uitkomsten stellen wij jaarlijks een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

We richten ons in 2022 op de implementatie van de aangepaste pedagogische ondersteuningsstructuur en het vernieuwde pedagogisch werkproces.

In ons lokale ontwikkelplan, onderdeel van het KION jaarwerkplan 2022, staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 15 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Op onze bso zijn de kinderen nog wat jonger waardoor het soms moeilijk voor ze is om aan te geven als er iets dwars zit. Als wij zien aan een kind dat er wat aan de hand is vragen we aan het kind waar het mee zit en proberen we het probleem samen op te lossen, zodat het kind zich niet druk hoeft te maken. Zo was er even geleden een kind erg verdrietig, omdat hij zijn jas kwijt was, samen met het kind hebben we eerst gezocht naar de jas, zodat hij daarna weer rustig op de bso kon spelen.
- In de leeftijd van vier tot zes leren de kinderen veel nieuwe vaardigheden. Soms lukt iets goed en soms vraagt het wat oefening. Kinderen vinden het erg leuk om met de verkleedkleden te spelen, maar wat kan het lastig zijn om de kleden goed aan te trekken! Wij gaan dan bij het kind zitten en leggen uit hoe ze dit het beste kunnen doen. Wat zijn ze trots als het gelukt is en wij ze een compliment kunnen geven.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Na een schooldag komen de kinderen bij ons op de bso. Vaak bedenken wij een leuke activiteit, dit kan zowel binnen als buiten zijn. Kinderen hebben de keus om mee te doen met een activiteit. Het kan natuurlijk voorkomen dat wij een sportactiviteit organiseren, maar dat een kind liever een rustige knutselactiviteit wil doen. Dan splitsen de pedagogisch medewerkers zich op, zodat de kinderen de activiteit kunnen doen waar ze op dat moment behoefte aan hebben.
- We proberen op de bso aan de hand van thema's zoveel mogelijk op de behoeften van de kinderen in te spelen. Wat de kinderen op school bezighoudt nemen ze vaak mee naar de bso en vertellen hier enthousiast over.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We hebben bij de bso regelmatig nieuwe materialen en/of spellen nodig. Tijdens het fruit eten hebben we de kinderen gevraagd om iets te noemen wat ze nog misten op de bso, dit schreven we op een groot vel papier. Er kwamen veel leuke ideeën uit, maar er waren ook kinderen die de bso al zo leuk en vonden dat er niks meer bij hoefde. Hiermee laten we de kinderen zien dat ze mee mogen denken en dat we het belangrijk vinden dat het echt hun eigen bso wordt.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Buiten zoeken de kinderen veel uitdaging. Zo zijn er op het speelplein en in de nabij gelegen speeltuinen veel klim- en klautermogelijkheden. De kinderen vinden het super om te klimmen in een klimrek. We begeleiden de kinderen die dit nog spannend of moeilijk vinden. Daarbij leren we de kinderen waar ze zich goed kunnen vasthouden maar ook hoe ze elkaar kunnen helpen. Door steeds een andere speellocatie op te zoeken blijft de uitdaging steeds veranderen.
- In de groepsruimte van de bso kan het wel eens wat druk zijn, de kinderen mogen dan in kleine groepjes op de gang spelen met bijvoorbeeld de blokken of vliegtuigjes. We laten de kinderen spelen op een plek waar ze in het oog kunnen houden. Voor de kinderen is het een hele uitdaging dat ze 'alleen' mogen spelen. We spreken samen af dat als er iets is, ze naar ons toe komen. Ook komen we om de 5-10 minuten bij de kinderen kijken of alles goed gaat.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Als de kinderen binnenkomen op de bso na een schooldag gaan we gezellig met z'n allen aan tafel koek eten en wat drinken. Met de kinderen praten we over wat hen bezighoudt, dit gaat meestal over de belevenissen op school. Natuurlijk mogen ze ook wat laten zien, hierna mogen ze een activiteit doen of vrij spelen. Om 16.30 uur eten we gezamenlijk fruit, deze momenten bieden rust en duidelijkheid voor de kinderen. Ook na het fruit mogen ze weer vrij spelen.
- Omdat wij een kleine locatie zijn en de kinderen in de schoolweken in hun eigen school naar de bso gaan, kan het op studiedagen en/of in de schoolvakanties spannend zijn om naar de hoofdlocatie van de bso aan de Broeksingel te gaan. Om kinderen die nog niet zo lang bij ons op de bso zijn hierop voor te bereiden gaan wij voor de vakanties meestal een middag wennen op de grote locatie. De kinderen maken dan kennis met de andere pedagogisch medewerkers van het team en leren de locatie kennen, hierdoor zijn ze beter voorbereid en is de grote locatie al een stuk minder spannend.

Als pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling en gedrag van een kind, kunnen ze ondersteuning en advies krijgen van de clustermanager en desgewenst van de afdeling Pedagogiek & Kwaliteit. Als het nodig is, en na overleg met de ouders, nemen ze contact op met school, het zorgteam van gemeente Heumen of met een zorginstelling in de regio. Het sociaal wijkteam kan hier ook een rol in spelen.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Op de bso doen de kinderen veel gezelschapsspellen, ze spelen hierbij samen in kleine groepjes. De kinderen letten goed op wie er aan de beurt is en ook of het spel wel eerlijk gespeeld wordt. Gaat het niet goed dan komen ze naar ons toe, wij laten de kinderen dan zelf uitleggen aan een ander kind hoe het spel gaat en gaan erbij zitten aan de tafel. We geven de kinderen complimenten als ze gezellig kunnen samenspelen.
- In de gymzaal doen we regelmatig activiteiten waar alle kinderen aan mee kunnen doen. De kinderen doen graag slingertikkertje, elk kind wat getikt wordt mag aansluiten en de buitenste kinderen mogen iemand tikken. Omdat het steeds lastiger wordt om iemand te tikken overleggen de kinderen met elkaar wie ze gaan tikken, de slinger bestaat elke keer uit andere kinderen, waardoor elk kind mee kan doen. De kinderen leren hierdoor samen werken en rekening met elkaar te houden.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- Op het speelplein staan een aantal grote struiken, het liefst zouden de kinderen hier inklimmen of de blaadjes en takken er vanaf halen. Wij leggen de kinderen uit dat ze best in de struiken mogen spelen, maar dat ze er wel netjes mee om moeten gaan zodat de struiken niet kapot gaan.
- De kinderen bij de bso spelen graag met de strijkkralen, dit is voor het ene kind een stuk moeilijker dan voor het andere kind. Sommige kinderen zijn echt al in staat voorbeeldjes na te maken terwijl andere kinderen voor het eerst met de strijkkralen spelen en er een mooi kleurrijk geheel van maken. We stimuleren de kinderen elkaar te helpen en leggen de kinderen uit dat niet iedereen dezelfde dingen goed kan. We leren de kinderen dat het niet altijd uit maakt hoe het uiteindelijke werkje eruit ziet als er maar moeite voor gedaan is. Zo leren kinderen respect te hebben voor elkaar en dat wat een ander kind al wel of juist nog niet kan.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Als de kinderen worden opgehaald hebben we altijd even contact met de ouders tijdens de overdracht. We merken dat dit erg prettig is omdat wij aan kunnen geven hoe de dag verlopen is en soms hebben we ook informatie van de leerkrachten die wij doorgeven. Ouders kunnen ons vragen stellen over de middag en informatie doorgeven; hier proberen we tijdens de overdracht altijd even ruimte voor te maken.
- Eens per jaar hebben de ouders de mogelijkheid zich in te schrijven voor een kort oudergesprek. Dit is vrijblijvend, natuurlijk geven wij het eerder aan als er zich iets voorgedaan heeft op de bso of als er ergens vragen of problemen zijn. Ouders kunnen op hun beurt ook altijd vragen hoe wij het vinden dat het gaat met hun kind op de bso en hoe wij bepaalde ontwikkelingen zien of ervaren.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hierop gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Buiten spelen de kinderen graag wedstrijdjes met de fietsen om te kijken wie er het snelst is. De kinderen vinden het geweldig om te doen maar soms gebeurt er wel eens een ongelukje. Wij proberen de kinderen uit te leggen dat ze best hard mogen fietsen, maar dat het wel belangrijk is dat ze op zichzelf en op de andere kinderen letten die aan het spelen zijn, wel geven we ze de vrijheid om deze spellen te kunnen doen. De kinderen bedenken zelf verschillende regels en dit kunnen ze vaak al erg goed.
- Stoeien doen de kinderen graag op de bso in de groepsruimte, ze gaan op in hun fantasie en dit gaat meestal heel leuk. Wij laten de kinderen hier vrij in maar net zoals op school mag een kind aan een ander kind aangeven als het spelletje niet meer leuk is. De kinderen zeggen dan; 'stop hou ermee op', dit werkt meestal prima en de kinderen kunnen hiermee hun grenzen bewaken. Werkt dit niet dan laten wij de kinderen het conflict eerst zelf oplossen, komen ze er niet uit dan springen wij bij door de kinderen instructies te geven hoe ze het conflict kunnen oplossen.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Hoewel dit voor de bso leeftijd niet wettelijk verplicht is, hebben we ervoor gekozen hier toch bij alle bso teams invulling aan te geven. In onze bso realiseren we dit door altijd met z'n tweeën te werken.

De uitwerking van het vierogenprincipe hebben we besproken met de oudercommissie.

Achterwacht

In situaties dat er op onze vestiging heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. De persoon moet in noodgevallen liefst binnen vijf minuten, maar uiterlijk binnen vijftien minuten ter plaatse kunnen zijn. Bij onze hoofdlocatie (5 minuten verderop) is men achterwacht van deze locatie. Mocht het nodig zijn dan bellen we hen en komt er iemand naar ons toe. Daar hebben we afspraken over gemaakt.